

Utvärderingsrapport för utvärdering av utbildning på forskarnivå i biologi vid institutionen för ekologi och genetik

1. Bakgrund

Utvärdering av utbildning på forskarnivå i biologi genomfördes vid institutionen för ekologi och genetik under senare delen av 2020 vilket resulterade i en självvärderingsrapport som färdigställdes i oktober 2020. Arbetet granskades av en bedömarpanel och tillsammans med information som framkom genom platsbesök har bedömarpanelen utarbetat ett utlåtande. I detta dokument presenterar institutionen slutsatser och planerade åtgärder utifrån bedömarpanelens rekommendationer. Utvärderingen har utförts enligt den modell för utvärdering av utbildning på forskarnivå vid teknisk-naturvetenskaplig fakultet vars syfte är att systematiskt utvärdera utbildning på forskarnivå vart sjätte år. Rapporten är framtagen av forskarutbildningsansvariga professorer vid institutionen: Jon Ågren, Martin Lascoux, Hans Ellegren, Peter Eklöv, Ingrid Ahnesjö och Jacob Höglund samt studierektorn för forskarutbildningen, Peter Eklöv och institutionens prefekt, Anna Rosling. Rapporten gäller forskarutbildningsämnena inom biologi med inriktning mot: ekologisk botanik, evolutionär funktionsgenomik, evolutionär genetik, limnologi, zoökologi och zoologisk bevarandebiologi.

2. Metod och upplägg

Bedömarpanelens sammansättning:

Marcel Tarbier, Stockholms universitet, studentrepresentant
Ove Eriksson, Professor, Stockholms universitet
Ingemar Kaj, Professor, Uppsala universitet, panelens ordförande
Kerstin Johannesson, Professor, Göteborgs universitet
Kai Lindström, Professor, Åbo Akademi, Finland
Per Lundberg, Professor, Lunds universitet

I oktober 2020 fick panelen bakgrundsinformation: självvärderingen från institutionen, översikter över doktorander (namn, antagningsdatum, publikationer) och handledare (titel, tillhörighet, om inte Uppsala universitet och nyckelpublikationer), information om lärande och utbildningsmål och instruktioner för panelens rapport. Panelen hade fyra förberedande möten och platsbesöket genomfördes online den 25 och 26 januari 2021. Under platsbesöket intervjuades prefekten, de sex forskarutbildningsansvariga professorerna, sektionsdekanen för biologi, studierektorn för forskarutbildningen, ett urval av doktorander, ett urval av handledare, doktorandrepresentanter i olika styrelser och kommittéer, representanter för arbetet miljö- och jämställdhetsgrupper och ledningen i forskarskolan för biologi. Det preliminära intrycket från panelen meddelades till institutionen i slutet av platsbesöket, 26 januari och den fullständiga rapporten meddelades i mars 2021.

3. De viktigaste slutsatserna av utvärderingen utifrån självvärdering och bedömarutlåtanden

Bedömargruppen inleder rapporten med att beskriva institutionens utbildningsmiljö som en högprofilerad forskningsmiljö som spänner över ett brett fält av forskningsämnen.

Forskningsmiljön är internationellt välkänd och attraherar en stor diversitet av doktorander inom projekt med en rad olika specialiseringar.

a) Styrkor

- Utbildningen på forskarnivå vilar på en lång tradition av framgångsrik forskning inramad av en stark forskningskultur.
- En stor grupp av framgångsrika forskare, både etablerade forskare med stor erfarenhet och forskare i början av karriären delar på huvudhandledaransvaret och huvuddelen av ansvaret som biträdande handledare. Dessutom finns det stort antal ytterligare biträdande handledare kopplade till nationella och internationella forskningsmiljöer.
- Doktoranderna är överlag nöjda med utbildningen och det råder ett starkt engagemang bland handledare och programansvariga professorer. Alla forskningsinriktningar lyfter fram betydelsen av den individuella studieplanen som ett viktigt instrument för öppenhet, ansvarsfördelning och kvalitetskontroll.
- En etablering av en gemensam forskarskola för hela biologin, "Biology PhD school"
- Fakultetens websida för allmän information om utbildningen på forskarnivå är en väl fungerande plattform för informationssökande framför allt för doktorander som börjar närma sig disputation.

b) Svagheter/utvecklingsområden

- Det är en stor utmaning att främja interaktion och integrering mellan fyra separata forskningsprogram med sex forskarutbildningsämnen. En integrering är i synnerhet viktig för de tre forskarutbildningsämnen som har endast 3–4 doktorander. Den heterogena strukturen är ett hinder för förmedling och tillgänglighet av information och bidrar till långsamt informationsflöde.
- Det finns utmaningar med att kombinera forskningsutövning med en generell träning av utbildning på forskarnivå rörande ex v pedagogisk träning och andra kvaliteter viktiga för en karriär såväl utanför som inom akademien.
- Olika rutiner med avseende på uppdatering av ISP, uppföljningsmöten och halvtids kontroll kan skada den gemensamma akademiska och intellektuella miljön.
- Otydlig ledningsstruktur komplicerar bilden av ansvar för utbildning på forskarnivå.
- Engagemang bland doktorander för forskarutbildningsfrågor är relativt begränsat.

c) Rekommendationer från bedömargruppen

- 1) Gör forskarutbildningskommittén på institutionen mera aktiv. Bedömarpanelen rekommenderar att forskarutbildningskommittén får ett särskilt uppdrag att öka koordinationen mellan forskarutbildningsämnen och att främja gemensamma aktiviteter.
- 2) Skapa ett "PhD Council" (doktorandråd) för att uppmuntra interaktioner och nätverkande inom institutionens doktorander oavsett forskarutbildningsämne. Ett doktorandråd skulle kunna öka interaktioner mellan doktorander oavsett ämnestillhörighet.
- 3) Gör en djupgående riskanalys om att antingen behålla den nuvarande organisationsstrukturen av utbildningen på forskarnivå eller övergå till en institutionsgemensam forskarutbildning med lika förväntningar, möjligheter och

tillgång till information. Bedömarpanelen betonar att programmen kan behålla dagliga och traditionella arbetsrutiner medan aspekter gällande utbildning på forskarnivå bör hållas allmän för hela institutionen. Institutionen bör överväga, åtminstone som en möjlighet att övergå från sex till ett forskarutbildningsämne som förslagsvis skulle kunna benämnas "Biology with specialization ecology and genetic sciences".

- 4) En tydlig strategi för hur "Biology PhD research school" ska utvecklas bör genomföras i relation till nuvarande eller kommande organisationsstruktur. Bedömarpanelen poängterar att institutionen måste besluta att antingen anpassa forskarskolan till den nuvarande strukturen eller använda forskarskolan som ett instrument för förändring (se punkt 3).

4. Planerade åtgärder

- 1) Institutionen har haft en aktiv forskarutbildningskommitté men på grund av flera byten av studierektor de senaste två åren har kommittén varit inaktiv under 2019–2020. Kommittén har under vårterminen 2021 sammanträtt en gång och planerar åtminstone två möten under hösten 2021. Studierektor för forskarutbildningen på institutionen är sammankallande. Kommittén sammanträder på uppdrag av institutionens prefekt och i kommittén ingår institutionens forskarutbildningsansvariga professorer och två doktorandrepresentanter. Kommittén diskuterar forskarutbildningsfrågor såsom kursutbud, rutiner och nya idéer inom forskarutbildningen.
- 2) För att öka interaktioner mellan doktorander oavsett ämnestillhörighet kommer ett doktorandråd att skapas under hösten 2021 på uppdrag av institutionens prefekt. Studierektor för forskarutbildningen initierar och formen för hur gruppen ska träffas (antal medlemmar, mötesfrekvens etc.) utformas av doktoranderna själva.
- 3) Alla FUAPar, en doktorandrepresentant och studierektorn för forskarutbildningen har redan sammanträtt en gång för att diskutera panelens rekommendationer. Det finns en positiv inställning till organisationsförändringar föreslagna i punkt 3. Eftersom en organisationsförändring av utbildningen på forskarnivå på institutionen delvis är beroende av hur forskarskolan organiseras kommer institutionens forskarutbildningskommitté med ansvarig studierektor att tillsammans med prefekten ta fram ett förslag på ny organisationsstruktur under hösten 2021 som kan presenteras under vårterminen 2022. Studierektor för forskarutbildningen koordinerar arbetet för institutionen.
- 4) Forskarskolan "Biology PhD research school" har stor potential för att öka interaktioner och nätverkande inom biologins forskarutbildningsämnen. Strategin för forskarskolan och hur den ska organiseras i relation till organisationen av utbildning på forskarnivå på biologins tre institutioner kommer att diskuteras gemensamt för hela biologin under hösten 2021. Studierektor för forskarutbildningen koordinerar arbetet för institutionen.

4. Fakultetsnämndens slutsats

Forskarutbildningen vid institutionen för ekologi och genetik bedöms hålla hög kvalitet. Institutionen har i utvärderingsrapporten redovisat styrkor och utvecklingsområden samt rekommendationer från bedömagruppen. Bedömagruppen lyfter högprofilerad forskningsmiljö och starkt engagemang bland handledare och ansvariga professorer samt inrättande av forskarskola i biologi som styrkor och identifierar interaktion och integration mellan forskarutbildningsämnena samt vidareutveckling av forskarskolan som utvecklingsområden. Därutöver har institutionen föreslagit ändamålsenliga åtgärder som ska genomföras inom innevarande och kommande år. Fakultetsnämnden bedömer att institutionens åtgärdsplan är adekvat och ser inget behov av särskild uppföljning vid sidan av den som sker årligen.